

Jet Isarin: 'Kind als geen ander' Moeders van gehandicapte kinderen tussen wie en wat. Uitgeverij Damon, Budel 2004. (Kind en ouders/ Aangeboren afwijking/ Lichamelijke beperking/ Geestelijke gezondheidszorg/informatief/ Persoonlijke relaties/ Familieverhoudingen/ Zorgbelasting/ PO/AG)

Bron: <https://www.bol.com/nl/nl/p/kind-als-geen-ander/1001004002064118/>: '... 'Kind als geen ander' is een bewerking van Isarins proefschrift dat in december 2001 verscheen onder de titel "De eigen ander". Voor veel lezers vormden de filosofische exercities die in de academische traditie een belemmering. Om de boodschap van "De eigen ander" voor een breder publiek toegankelijk te maken is uit deze versie een groot deel van de filosofie verdwenen. Een deel van de complexiteit is gebleven, omdat die niet weg te schrijven valt uit wat nu eenmaal een complexe ervaring is.

Moeder zijn van een gehandicapt kind is heel veel verschillende dingen tegelijk. Het is een moederschap dat zich met vallen en opstaan ontwikkelt in de relatie tot het kind, in de relatie tot deskundigen en in de relatie tot mensen uit de omgeving. Moeders zonder model leven met tegenstrijdigheden in zichzelf en in de wereld waarin zij hun moederschap vormgeven; dat maakt hen eigenzinnig en eigenwijs. Dat maakt ook dat hun ervaring niet in een overzichtelijk en eenduidig verhaal kan worden verteld.

... In *Kind als geen ander* komen moeders van gehandicapte kinderen aan het woord over liefde en afwijzing, voelen en weten, schaamte en trots, onbegrip en steun. Op het kompas van hun eigen wijsheid zoeken zij hun weg in relaties die worden getekend door de verwevenheid van wat het kind heeft en wie het is.'

Jet Isarin schreef in 'Kind als geen ander' (2004) een bewerking van haar proefschrift, dat moeders van gehandicapte kinderen zowel behoefte hebben aan het wat (inzage in wat de aandoening is), en (of dat past bij het) wie het kind is. Kennis is zo schrijft zij, een hulpmiddel voor erkenning voor het leven met een gehandicapt kind (in dit geval), en van de ervaring met het kind. Daardoor worden ouders shoppende protoprofessionals, mondige patiënten of wetenschappelijke ouders.

Door professionalisering veranderen de alledaagse categorieën en gewoonten van mensen: sommigen voorvallen worden 'medische' problemen anderen zijn een zaak voor de advocaat of de therapeut. Protoprofessionalisering verwijst niet alleen naar professionele kennis die leken zich eigen maken, maar ook en vooral naar ingrijpen in de gevoelshuishouding. De protoprofessional eigent zich niet zozeer de kennis van professionals toe, maar ordent en ervaart de eigen problemen en conflicten al voor de ontmoeting met een deskundige, in de termen en de categorieën van die deskundige. Patiënten zijn niet alleen maar afhankelijk. Ze ordenen klachten, eisen of negeren medische informatie, onderhandelen over diagnose en therapie, volgen al dan niet op. Dit alles binnen een medisch regime.

Over het proefschrift:

Jet Isarin: 'De eigen ander' Moeders, deskundigen en gehandicapte kinderen. Filosofie van een ervaring. Uitgeverij Damon, Budel 2001.

Moeders van gehandicapte kinderen blijken geen houvast te vinden in algemene beelden en opvattingen over goed moederschap. Het kind is een 'eigen ander'. Om met de andersheid van het kind om te gaan, ontwikkelen moeders een eigen wijsheid die niet alleen de relatie tot het kind kenmerkt, maar ook tot de deskundigen. Moeders eigenen zich kennis toe over de handicap, de ontwikkelingsmogelijkheden en de eigenaardigheden van het kind. Ze putten daarbij uit diverse bronnen en toetsen hun kennis voortdurend aan de eigen ervaringen met het kind.

Het proefschrift van Jet Isarin bevat drie delen.

Het eerste deel bestaat uit persoonlijke getuigenissen. Op basis van persoonlijke ervaringen met haar gehandicapt zoontje en interviews met moeders van gehandicapte kinderen beschrijft Jet Isarin het 'moederschap' zonder model in termen van eigenzinnigheid, eigenwijsheid en toe-eigening van de ander die eigen is. Egodocumenten nemen hier een centrale plaats in. *In het tweede deel* toetst Isarin haar beschrijving aan filosofische perspectieven. Kenmerkend voor de relatie tussen moeder en gehandicapt kind is de asymmetrie: enerzijds is het kind totaal anders dan de moeder verwachtte, maar anderzijds is het kind onlosmakelijk verbonden met en afhankelijk van de moeder.

In het derde deel confronteert ze professionals met de onteigeningsprocessen die ze in hun relatie tot moeders en gehandicapte kinderen in gang zetten. Wetenschappelijke ouders ontlenen hun denken, taal en handelen aan professionele zorgverleners en dit biedt enerzijds perspectieven op 'heling'. Anderzijds schuilt in een tot norm verheven professioneel zorgkader het gevaar dat de ouders vervreemden van eigen manieren van omgaan met onvolmaaktheid, kwetsbaarheid en eindigheid. In de kritiek op de invloed van deskundigen op het alledaagse leven speelt de medicaliseringstheorie van Illich een belangrijke rol.

De verbinding van persoonlijke getuigenissen, filosofische theorieën, en professioneel-theoretische perspectieven op de relatie tussen leken en deskundigen leidt tot een werk dat recht doet aan de meerduidige ervaringen van moeders met gehandicapte kinderen maar die aan deze moeders ook mogelijkheden biedt om in de relatie tot derden stem te geven aan hun ervaringen.

Extra: <https://tistje.files.wordpress.com/2013/08/jet-isarin-kind-als-geen-ander-boekbespreking.pdf>